

Regeerakkoord DI RUPO I: Wat met de pensioenen?

540 dagen na de verkiezingen heeft België een nieuwe federale regering. Vincent Van Quickenborne (Open VLD) wordt de nieuwe minister van pensioenen. Hieronder een eerste overzicht van enkele nieuwe maatregelen uit het regeerakkoord die voorliggen, met betrekking tot de pensioenen.

HOOGTE PENSIOENEN

1. Adequaatheid pensioenen

De pensioenen van de zelfstandigen en van de loontrekkend zullen worden opgewaardeerd. Dit in het kader van de welvaartsenveloppe. Opgemerkt: deze zal echter met 40% verminderen in 2013 en 2014!

Verderop in de tekst staat ook dat de laagste pensioenen zullen worden opgewaardeerd ter ondersteuning van de koopkracht. Het is voorlopig de vraag of men dit met bijkomende maatregelen zal realiseren of enkel met de hierboven vermelde welvaartsenveloppe.

2. Minimumpensioenen zelfstandigen

De zelfstandigen zullen hun minimumpensioenen zien verhogen, om geleidelijk aan op dezelfde hoogte als die van de loontrekkenden te komen. Dit zal afhankelijk zijn van de budgettaire mogelijkheden van het stelsel.

3. Pensioenberekening ambtenaren

De basisberekeningsformule om tot het (jaarlijks) pensioenbedrag te komen bij ambtenaren is:

$$\text{referentiewedde} \times \text{aantal dienstjaren} \times 1/60$$

De referentiewedde die wordt gehanteerd in deze formule komt overeen met het gemiddelde loon in de laatste 5 jaren tewerkstelling. Voortaan zal men echter het gemiddelde in de laatste 10 loopbaanjaren hanteren.

Uitzondering:

- De nieuwe berekeningsmethode geldt niet voor mensen van 50 jaar en ouder op 1 januari 2012.

4. Ambtenaren van de bijzonder stelsels

Voor sommige ambtenaren is de tantième (= 1/60) uit bovenstaande berekeningsformule momenteel gunstiger. Dit is het geval voor bvb. magistraten (1/30 of 1/35), universitair onderwijs (1/30), rijdend personeel NMBS-holding (1/48), niet-universitair onderwijs (1/55)...

Vanaf 1 januari 2012 zullen de berekeningsformules van de ambtenaren met een gunstigere tantième dan 1/48ste op 1/48ste worden berekend.

Uitzonderingen:

- De reeds verworven rechten blijven echter volgens de oudere berekeningsmethode!
- Ambtenaren die op 1 januari 2012 reeds 55 jaar zijn krijgen de oude berekeningsmethode.

5. Parlementsleden

De pensioenregeling voor parlementsleden zal progressief in overeenstemming gebracht worden met het systeem in de openbare sector. Momenteel kunnen deze afzwaaien op hun 55ste en hebben ze een volwaardig pensioen na 20 jaar dienst. Het pensioenbedrag stemt overeen met 75% van de parlementaire wedde.

6. Werknemers van de bijzondere stelsels

In het werknemersstelsel zijn er ook enkele specifieke categorieën werknemers; Mijnwerkers, zeelieden en vliegend personeel van de burgerluchtvaart. In hun pensioenberekening wordt uitgegaan van een andere loopbaan dan bij de werknemers in het algemene stelsel;

- Mijnwerkers: loopbaanbreuk van 1/30ste per jaar als mijnwerker
- Zeelieden: loopbaanbreuk van 1/40ste (bij 168 maanden zeedienst onder Belgische of Luxemburgse vlag wordt dit 1/14^e)
- Vliegend personeel: loopbaanbreuk van (1/30ste bij 20 jaar gewoonlijke en hoofdzakelijke tewerkstelling als lid van het stuurpersoneel, 1/34ste als lid van het cabinepersoneel)

Ook deze bijzondere stelsels zullen worden afgestemd op het algemene stelsel, namelijk een loopbaanbreuk van 1/45ste. De reeds verworven rechten zullen vanaf 1 januari 2012 op basis van de nieuwe berekening gebeuren.

Uitzonderingen:

- Ambtenaren die op 1 januari 2012 reeds 55 jaar zijn krijgen de oude berekeningsmethode voor hun volledig pensioen.

7. Gelijkstellingen

Werkloosheid van de 3^e periode wordt in de pensioenberekening volgens het minimumrecht gevaloriseerd (21.326,67 EUR op 01.09.2011). Tot op heden werd werkloosheid onbeperkt in de tijd met fictieve voltijdse arbeid gevaloriseerd.

Ook periodes brugpensioen voor 60 jaar worden op basis van minimumrecht gevaloriseerd i.p.v. met fictieve voltijdse arbeid. Uitgezonderd brugpensioenen bij bedrijf in moeilijkheden of herstructurering.

Periodes van vrijwillige werkonderbreking worden zullen nog voor maximum één jaar worden gevaloriseerd. Dit kon tot op heden ook voor langere periodes, afhankelijk van het stelsel en op voorwaarde dat men een onderbrekingsuitkering ontving.

LANGER WERKEN

8. Vervroegd pensioen

De voorwaarden betreffende minimumleeftijd en loopbaan zullen geleidelijk verhoogd worden. Dit zowel in de privé- als de overheidssector. Momenteel is de minimumleeftijd 60 jaar en moet men een loopbaan van 35 jaar als werknemer of zelfstandige kunnen bewijzen. In de overheid ligt de loopbaanvoorwaarde op 5 jaar.

	Minimumleeftijd	Loopbaanvoorwaarde
2012	60	35 (privé) en 5 (overheid)
2013	60,5	38
2014	61	39
2015	61,5	40
2016	62	40

Uitzonderingen:

- In 2013 en 2014 zal men bij 40 loopbaanjaren op pensioen kunnen gaan op 60 jaar.
- In 2015 zal men bij 41 loopbaanjaren op pensioen kunnen gaan op 60 jaar.
- In 2016 zal men bij 42 loopbaanjaren op pensioen kunnen gaan op 60 jaar. Bij 41 loopbaanjaren op 61 jaar.

9. Brugpensioen

Brugpensioen zal voortaan “werkloosheid met bedrijfstoeslag” heten.

Ook hier zal de minimumleeftijd verhoogd worden en de loopbaanvoorwaarde strenger worden gemaakt.

- ➔ Minimumleeftijd: 60 jaar voor CAO's afgesloten vanaf 1 januari 2012. Voor de lopende CAO's vanaf 1 januari 2015.
- ➔ Loopbaanvoorwaarde: 40 jaar voor CAO's afgesloten vanaf 1 januari 2012. Voor de lopende CAO's vanaf 1 januari 2015.

Uitzonderingen:

- Voor vrouwen wordt een aangepaste overgangsperiode voorzien.
- Bedrijven in moeilijkheden: vanaf 2012 jaarlijkse verhoging met 6 maanden. In 2018 zal leeftijd 55 jaar zijn.
- Bedrijven in herstructurering: vanaf 2013 zal leeftijd 55 jaar zijn.

Daarnaast zullen de werkgeversbijdragen worden aangepast in functie van de leeftijd van de bruggepensioneerde. Tot op heden waren deze werkgeversbijdrage gelijk aan de helft van het verschil tussen het laatst verdiende loon en de werkloosheidsuitkering.

Vanaf 2012 dooft tot slot het halftijds brugpensioen uit en zullen er geen nieuwe mensen in het systeem kunnen stappen.

10. Tijdskrediet 50+

Voor het tijdskrediet en de specifieke loopbaanonderbreking op het einde van de loopbaan zal de toegang tot en het recht op verhoogde uitkeringen op 55 jaar (nu 51 jaar) worden gebracht voor het 1/5^e tijdskrediet.

De toegang tot het tijdskrediet 50+ zal gekoppeld worden aan een loopbaanduur van 25 jaar.

Het nettobedrag van de uitkeringen zal worden herzien om de samenhang tussen het gewone en het specifieke stelsel te verzekeren.

11. Tweede en derde pijler

De regering streeft een veralgemening van de tweede pijler (aanvullend pensioen via de werkgever) na. Het overleg wordt echter doorgeschoven naar de sociale partners en hun interprofessioneel overleg.

De door een werkgever of werknemer gestorte bijdragen voor de groepsverzekering zullen maar fiscaal aftrekbaar zijn wanneer de som van het wettelijk pensioen (eerste pijler) en het aanvullend pensioen (tweede pijler) niet hoger is dan het hoogste overheidspensioen. (Vandaag mag deze som niet hoger zijn dan 80% van het laatste verdiende brutoloon).

De jaarlijkse belastingverminderingen voor de bijdragen aan de tweede en derde pijler (individueel pensioensparen) zullen voortaan worden berekend op basis van een percentage van 30% voor alle belastingplichtigen. Vroeger werd deze belastingvermindering berekend op basis van de bijzondere gemiddelde aanslagvoet; min. 30% en max. 40%).

De belastingsvoeten voor de tweede pijler opgebouwd uit werkgeversbijdragen worden herzien. Voordien was dit bij pensionering voor 65 jaar 16,5% en na 65 jaar 10%. Voortaan:

20%	60 jaar
18%	61 jaar
16,5%	62 tot 64 jaar
10%	65 jaar

12. Individuele pensioentoezegging zelfstandige bedrijfsleiders

De individuele pensioentoezeggingen voor de zelfstandige bedrijfsleiders zullen moeten worden uitbesteed aan een verzekeringsmaatschappij of een pensioenfonds. Ze kunnen dus niet meer worden opgebouwd via een interne pensioenvoorziening van het bedrijf. De verzekeringspremies op die toezeggingen zullen worden onderworpen aan de belasting van 4,4% op de verzekeringsovereenkomsten.

13. Toegelaten arbeid

➔ Voor 65 jaar:

- Sanctie op overschrijding van de inkomensgrens zal in overeenstemming met deze overschrijding zijn
- Inkomensgrens wordt voortaan geïndexeerd.

➔ Vanaf 65 jaar:

Inkomensgrens wordt afgeschaft voor personen die in 2013 42 loopbaanjaren tellen

- In 2014 wordt deze loopbaanvoorwaarde eventueel verhoogd.
- Vanaf €33.000 bruto inkomsten wordt de belastingvermindering voor de vervangingsinkomens degressief.
- Het inkomen uit de toegelaten arbeid zal nog steeds geen pensioenrechten opbouwen.

14. Overlevingspensioenen

Het overlevingspensioen zal een “overgangsuitkering” worden.

- ➔ De duur zal afhangen van de leeftijd, het aantal kinderen en het aantal jaren huwelijk of wettelijk samenwonen.
- ➔ Daarna open men onmiddellijk een recht op werkloosheidsuitkeringen.

Overgangsregeling:

Indien men op 1 januari 2012 leeftijd van 30 jaar heeft bereikt en de partner zou overlijden, wordt het rustpensioen verhoogd met een bedrag wat ze in het huidige kader zouden hebben ontvangen.

De regels om een overlevingspensioen met een beroepsinkomen te cumuleren zullen worden versoepeld. Men zal dus meer kunnen bijverdienen, zonder het overlevingspensioen te verliezen.

15. Zilverfonds

De regering zal bekijken of een fusie tussen het Zilverfond (de financiële reserve die zou worden aangelegd om de toenemende vergrijzing op te vangen wat betreft de pensioenen) en het Fonds voor de toekomst van de geneeskundige verzorging (vergrijzing in de gezondheidsuitgaven opvangen) opportuun is.

16. Informatie

Alle werkenden zullen regelmatig, vanaf het begin van hun loopbaan, een raming van hun toekomstige pensioenrechten ontvangen.

Daarnaast zullen de loopbaangegevens over de drie pensioenstelsels en ook de aanvullende pensioenen in één databank worden bijeengebracht. Hierdoor zal er maar één aanspreekpunt zijn om de mensen over hun toestand en rechten te informeren.